

INFORMÁTOR 5/2026

Gréckokatolíckej farnosti Závadka

Závadka 238, 053 33 p.Nálepkovo – https://zavadka.grkatke.sk
farnost.zavadka@grkatke.sk – o. Maroš Rinik, farár – tel. 0911 711 403

Sviatosti (sväté tajomstvá) služby spoločenstvu

(posvätný stav a manželstvo)

Tieto dve sviatosti: posvätný stav a manželstvo, sú zamerané na spásu iných. Prispievajú aj k osobnej spáse, ale prostredníctvom služby iným. Udeľujú osobitné poslanie v Cirkvi a slúžia na budovanie Božieho ľudu.

6. POSVÄTNÝ STAV

Svätý Pavol píše svojmu žiakovi Timotejovi: *"Preto ti pripomínam, aby si roznecoval Boží dar, ktorý je v tebe prostredníctvom vkladania mojich rúk."* (2 Tim 1, 6). A Títovi napísal: *"Na to som ťa nechal na Kréte, aby si usporiadal, čo ešte treba, a po mestách ustanovil starších, ako som ti prikázal."* (Tít 1, 5).

Celá Cirkev je kňazským ľudom. Vďaka krstu majú všetci veriaci účasť na Kristovom kňazstve. Táto účasť sa volá *"spoločné kňazstvo veriacich"*. Na jeho základe a v jeho službe jestvuje aj iná účasť na Kristovom poslaní; je to účasť služby udelenej sviatosťou posvätného stavu, ktorej úlohou je slúžiť v mene a v osobe Krista - Hlavy v spoločenstve. Služobné kňazstvo sa podstatne líši od spoločného kňazstva veriacich, lebo udeľuje posvätnú moc na službu veriacim. Vysvätení služobníci vykonávajú svoju službu Božiemu ľudu vyučovaním, Božím kultom a pastorálnou správou. Služby udelené vysviackou sú pre Cirkev nenahraditeľné: bez biskupa, kňazov a diakonov nemožno hovoriť o Cirkvi. Cirkev udeľuje sviatosť posvätného stavu iba pokrsteným mužom, ktorých schopnosti potrebné na vykonávanie posvätnej služby boli náležito uznané. Zodpovednosť a právo povolať niekoho, aby prijal stupne posvätného stavu, patrí cirkevnej vrchnosti.

7. MANŽELSTVO

"Muži, milujte manželky, ako aj Kristus miluje Cirkev... A manželka nech si ctí muža." (Ef 5, 25.33). *Boh ich požehnal a povedal im: "Ploďte a množte sa a naplňte zem! Podmaňte si ju!"* (Gn 1, 28).

Sviatosť(sväté tajomstvo) manželstva je znakom spojenia Krista a Cirkvi. Dáva manželom milosť milovať sa láskou, akou Kristus miloval svoju Cirkev; takto milosť sviatosti zdokonaľuje ľudskú lásku manželov, posilňuje ich nerozlučiteľnú jednotu a posväcuje ich do večného života. Manželská láska, ktorú Boh požehnáva, je určená, aby bola plodná. Jednota, nerozlučiteľnosť a otvorenosť pre plodnosť sú pre manželstvo podstatné. Kresťanská rodina je miesto, kde deti dostávajú prvé ohlasovanie viery. Preto sa rodina právom volá *"domáca cirkev"*, spoločenstvo milosti a modlitby, škola ľudských čností a kresťanskej lásky.

Manželská zmluva ustanovená Stvoriteľom a vybavená jeho zákonmi, ktorou muž a žena neodvolateľným osobným súhlasom ustanovujú medzi sebou spoločenstvo celého života, je svojou prirodzenou povahou zameraná na dobro manželov a na plodenie a výchovu detí.

Z Kristovho ustanovenia platné manželstvo medzi pokrstenými je tým samým sviatosťou, ktorou sa manželia na obraz dokonalej jednoty Krista a Cirkvi spájajú s Bohom a sviatostnou milosťou akoby zasväcujú a posilňujú. Podstatnými vlastnosťami manželstva sú jednota a nerozlučiteľnosť, ktoré v manželstve medzi pokrstenými z dôvodu sviatosti nadobúdajú osobitnú pevnosť. (Kán 776 CCEO)

Bohoslužobné texty vyjadrujú túto dimenziu vzťahu v rôznych formách. Vyprosujú pre manželov pokoj, dokonalú lásku, jednotu, hojnosť dobier; umiernenosť, cudnosť, neporušené správanie, pravdu; vernosť danému slovu a stálosť vo svätej jednote, ktorá pochádza od Pána. To by malo charakterizovať nielen manželský život, ale aj inšpirovať spolužitie celej ľudskej rodiny *"podľa Pánovho príkladu, ktorý prišiel, aby v sebe zničil nepriateľstvo, zjednotil to, čo bolo rozdelené, a zmieril všetkých s Bohom, prijmúc za manželku Cirkev. Vydal za ňu seba samého, očistil ju, aby bola svätá a nepoškvrnená."* (porov. Ef 5, 25 – 27).

Vzťah lásky medzi manželom a manželkou sa tak stane plodným a vyústi do účasti na diele stvorenia plodením detí. V tom je v istom zmysle aj splnenie sľubu daného Abrahámovi, vyvolenému Bohom, že sa stane otcom mnohých národov a všetkých, ktorí sú povolaní prinášať živému Bohu poklonu v Duchu a v pravde.

Sviatosť (sväté tajomstvo) manželstva sa platne vysluhuje iba v chráme a jedine podľa platných bohoslužobných predpisov. Možno sláviť iba samotný obrad alebo obrad so svätou liturgiou.

Náležitosti na prijatie svätého tajomstva manželstva

Úmysel sláviť sväté tajomstvo manželstva v Gréckokatolíckom chráme sv. archanjela Michala v Závadke treba nahlásiť osobne na farskom úrade najneskôr šesť mesiacov pred zamýšľaným termínom sobáša (ak máte všetky sviatosti kresťanskej iniciácie: krst, myropomazanie a Eucharistiu). V opačnom prípade je ideálne nahlásiť tento úmysel najneskôr rok pred zamýšľaným termínom sobáša.

Potrebné dokumenty a informácie:

1. Krstné listy snúbencov (nie staršie ako šesť mesiacov)
2. Ak jeden, prípadne obaja žiadatelia o slávenie svätého tajomstva manželstva sú vdovec/vdova, treba doniesť úmrtný list predošlého partnera.
3. Ak niektorý zo žiadateľov má anulované manželstvo, treba doniesť rozhodnutie príslušného tribunálu o nulite manželstva.
4. Ak žiadatelia majú uzavretý civilný sobáš, treba doniesť civilný sobášny list.
5. Najneskôr dva týždne pred dohodnutým termínom slávenia manželstva treba ísť na Matričný úrad v Nálepkove (obidvaja snúbenci), kde sa vypíše prvá časť štátnej zápisnice. K nej si treba na matričný úrad priniesť občianske preukazy a originály rodných listov. Následne potom treba civilnú zápisnicu doniesť na farský úrad kňazovi, ktorý bude sobášiť.
6. Svedkovia sobáša musia mať slovenské občianstvo a min. osemnásť rokov.

Bohoslužobný poriadok

23. február – 1. marec 2026 (2. týždeň Veľkého pôstu)

Pondelok 23.2.	Sv.hieromučeník Polykarp, smyrnianský biskup **LPD: pondelok 2.týždňa a predchodcovi**	**17 30 csl.**	+ z r. Ištvaníkovej a Kišákovej **Liturgia vopredposvätených darov**
Utorok 24.2.	**1. a 2.nájdenie hlavy sv. Jána krstiteľa** **MM: utorok 2.t. (96) a predchodcovi (46)**	**17 30 slov.**	+ Emília, Štefan a Štefan (r. Vansáčová) **Liturgia vopredposvätených darov**
Streda 25.2. **Zdrž. od mäsa**	Sv. Taras, konšt. arcibiskup **LPD: streda 2.t. (27) a biskupovi Porfyriovi (44)**	**17 30 csl.**	+ Ján, Ján, Štefan a Štefan (r. Pacáková) **Liturgia vopredposvätených darov**
Štvrtok 26.2.	Sv. Porfyrios, gazský biskup		
Piatok 27.2. **Zdrž. od mäsa**	Prep. a vyzn. Prokop Dekapolita **MM: piatok 2.t. (20) a mučeníkom 4. hlas (40)**	**17 30 slov.**	+ Terézia, Ján a Marek (r.Cyril Turčan) **Liturgia vopredposvätených darov**
Sobota 28.2.	Sobota 2. týždňa Veľk. Pôstu Druhá zádušná **HP: za zosnulých (169)**	**8 00 csl.**	+ za všetkých zosnulých **Hramoty**
Nedeľa 1.3. **Mesačná zbierka**	**Nedeľa 2. týždňa Veľkého pôstu** **HS: 5. hlas (148) a triody (210)** **Večiereň: 5. hlas (34), Druhá pôstna nedeľa (90) a hieromučeník Teodot (587)**	**10 00 slov.** **15 00**	* za veriacich * ZBP Anna a Anna (Karafová) * ZBP Tomáš (Repaská) **Večiereň**

HS: slovenská modlitebná kniha *Hore srdcia;* **HP:** cirkevnoslovanská *Hóspodi pomíluj.*
MM: *Moja modlitba* – brožúrka na liturgie vopredposvätených darov **LPD:** brožúrka cirkevnoslovanská

- **Sviatosť zmierenia** každý deň pred i po bohoslužbe.
- **Dary na chrám: 100 €** z krstu Timey Zaliberovej a **100 €** z pohrebu Metoda Krajňáka. Ďakujeme, Pán Boh odmeň a požehnaj.
- **Mimoriadna zbierka pre trpiacich na Ukrajine 538 €.** Ďakujeme, Pán Boh odmeň a požehnaj vašu štedrosť na mnohé a šťastné roky.
- **Upratovanie:** 3. skupina – r. Koťuhová, r.Turčanová, r.Bučková a r.Černická. Ďakujeme, nech vás Pán Boh odmení a požehná na mnohé a šťastné roky.

Bohoslužobný poriadok

2. – 8. marec 2026 (3. týždeň Veľkého pôstu)

Pondelok 2.3.	Sv.hieromučeník Teodot, kerynejský biskup **LPD: pondelok 3. týždňa a mučeníkom**	**17 30 csl.**	za živých a zosnulých ctiteľov NSJ a členov spolku sv. ruženca **Liturgia vopredposvätených darov**
Utorok 3.3.	Sv.mučeníci Eutropios a spol. **HS: 525**	**8 00 slov.**	+ Mária,Matej a Ján (Turčanová) **Veľkopôstny moleben**
Streda 4.3. **Zdrž. od mäsa**	Prepodobný Gerasim od Jordána		
Štvrtok 5.3.	Sv. mučeník Konón		
Piatok 6.3. **Zdrž. od mäsa**	Štyridsiatidvaja svätí mučeníci z Amória		
Sobota 7.3.	Sobota 3. týždňa Veľk. Pôstu Tretia zádušná **HS: za zosnulých (162)**	**8 00 slov.**	+ za všetkých zosnulých **Hramoty**
Nedeľa 8.3.	**Nedeľa 3. týždňa Veľkého pôstu Krížupoklonná** **HP: 6. hlas (104) a Tretia pôstna nedeľa (172)**	**10 00 csl.** **15 00**	**9: 30 Utiereň s vyložením Kríža** * za veriacich * ZBP Ján, Viera, Patrik, Nikola, Juraj a Natália (r. Zakuciová) **Krížova cesta po obci** začína v cerkvi

HS: slovenská modlitebná kniha *Hore srdcia;* **HP:** cirkevnoslovanská *Hóspodi pomíluj.*
MM: *Moja modlitba* – brožúrka na liturgie vopredposvätených darov **LPD:** brožúrka cirkevnoslovanská

- **Pondelok** sviatosť zmierenia **od 16:30 h.**
- **Stretnutie farskej rady** po lit. vopredposvätených darov v cerkvi.
- **Utorok** návšteva chorých **od 8:30 h.**
- **Streda – piatok** ma zastupuje o.Radoslav Šimko, kaplán Spišská Nová Ves, tel. 0918220493
- **Upratovanie:** 4. skupina – r. Hudzíková. Ďakujeme, nech vás Pán Boh odmení a požehná na mnohé a šťastné roky.